

Mediainformation (Svensk version)

Kontakta: Bertil Forsberg

bertil.forsberg@envmed.umu.se

Aphekom lägger en ny dimension till hälsokonsekvens- och kostnadsberäkningar i Europeiska städer

Projektet visar att ökad livslängd och hälsoekonomiska vinster skulle följa med ytterligare minskning av omgivningsluftens halt av små partiklar (PM_{2,5}) i europeiska städer. Det visar också att boende nära gator och vägar med stark trafik står för en betydande del av sjukdomsördan som luftföroreningarna medför, vilket understryker vinsterna med att minska trafikföroreningarna nära gator mer än vad nuvarande EU-direktiv och lagstiftning åstadkommer.

Vid en konferens den 3 mars på plats hos projektets koordinator, InVS, det franska folkhälsoinstitutet, redovisades Aphekom-projektets resultat av 3 års arbete kring luftföroreningars hälsokonsekvenser, vilket inkluderat ett 60-tal experter och 25 städer runt om i Europa. Umeå universitet, genom Yrkes- och miljömedicin, har varit svensk partner i projektet och särskilt studerat Stockholm i samarbete med Stockholm luft- och bulleranalys vid miljöförvaltningen.

Aphekom berör viktiga frågor, dels eftersom många medlemsländer överskrider normerna för partiklar från 2005. Dessutom därför att EU och dess medlemsländer nu börjar förbereda sig för en översyn av gällande luftföroreningslagstiftning under 2013.

De nya kunskaper och verktygen som projektet producerat kommer att underlätta för beslutsfattare att fastställa mer effektiva europeiska, nationella och lokala planer. Resultaten ger också hälso- och sjukvården ett bättre underlag att ge känsliga individer råd om åtgärder för att skydda sin hälsa.

Aphekom (som står för Improving Knowledge and Communication for Decision Making on Air Pollution and Health in Europe) har använt etablerade metoder för att beräkna hur livslängden skulle förväntas öka om genomsnittliga bakgrundshalten av små partiklar (PM_{2,5}) i 25 europeiska städer inte överskred 10 mikrogram per kubikmeter (WHO's rekommenderade norm). Detta skulle i vissa fall kunna öka livslängden med 22 månader för personer över 30 år, men berör inte Stockholm som precis klarar detta mål tack vare att nordliga luftmassor har låga halter.

De hälsoekonomiska vinsterna skulle dessutom bli betydande av att följa WHO's rekommendation, totalt för städerna 31.5 miljarder euro årligen, inkluderande minskade kostnader för vård och sjukfrånvaro samt minskade externa kostnader för lidande, försämrad livskvalitet och förtida död.

Med samma typ av beräkningar har Aphekom för 20 städer analyserat effekterna av EU-lagstiftning som reducerat svavelinnehållet i bränslen, något som medfört en avsevärd nedgång i svaveldioxidhalterna och minskat antalet förtida dödsfall i dessa städer.

Genom att använda nya metoder att skatta hälsokonsekvenserna, har Aphekom separat beräknat det ökade antal sjukdomsfall som uppkommer i städerna på grund av de lokala föroreningarna närmast starkt trafikerade gator, och den inverkan detta har på den totala sjukdomsördan i några städer i Europa.

Konkret har 10 städer med bra information om befolkning och trafik studerats närmare, vilket resulterade i slutsatsen att boende nära starkt trafikerade gator kan ligga bakom cirka 15 % av all astma hos barn, för Stockholms stad 8 %. och troligen en ännu större andel av fall av kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL) och kranskärllsjukdom hos personer 65 år och äldre. Detta skulle enbart i de 10 studerade städerna motsvara en samhällsekonomisk kostnad på 300 miljoner euro årligen.

Sammantaget understryker dessa viktiga resultat den hälsomässiga och ekonomiska betydelsen av att konstruera och tillämpa en effektiv kontrollpolitik inom EU och försäkra sig om efterlevnaden. Framförallt talar de nya resultaten för att stora vinster skulle följa med att begränsa halterna nära gator.

Som en del i vårt arbete för att tillmötesgå beslutsfattarnas behov har vi i Aphekom utvecklat beslutstödande verktyg och processer vilka underlättar för forskare, beslutsfattare och intressegrupper and presentera och diskutera sina uppfattningar kring underlag och osäkerhet förenad med hälsokonsekvensberäkningar och beslut om luftkvalitet.

Dessutom har vi skapat ett kort frågeformulär som är till för att identifiera beslutsfattarnas behov och finns på projektets hemsida.

Projektet Aphekom har bedrivits från juli 2008 - mars 2011, och har finansierats dels av EU (European Commission's Programme on Community Action in the Field of Public Health enligt kontrakt No. 2007105), dels genom nationella och lokala institutioners bidrag för att förse projektet med tillräckliga resurser.

För att ta del av mer om Aphekom och de olika delstudiernas resultat vänligen gå till projektets hemsida: www.aphekom.org.